

Oppilaiden kouluajan loma-anomusten hyväksymisperiaatteet

Sivltk 27.11.2024 § 111
137/12.00.00/2024

Viime lukuvuosien aikana on perusopetuksen rehtorien antamien tietojen mukaan oppilaiden poissaolot kasvaneet merkittävästi perheiden lomamatkojen takia.

Eurajoen kunnan hallintosäännön ja perusopetuksen sovittujen toimintatapojen mukaan oppilaan huoltajan on kirjallisesti anottava poissaololupaa oppilaan luokanopettajalta/luokanvalvojalta poissaolon ollessa maksimissaan 3 vuorokautta pitkä. Oppilaan huoltajan on kirjallisesti anottava poissaololupaa oppilaan rehtorilta poissaolon ollessa maksimissaan kuukauden kestävä. Yli kuukauden poissaoloja on anottava sivistysjohtajalta.

Perusopetuslain 35 § ja opetussuunnitelman perusteiden luku 8.5 mukaan opetuksen järjestäjä päättää, mitä poissaoloja se pitää perusteltuina ja mihin se myöntää luvan. Lainsäädännössä ei ole säädetty, mitä pidetään hyväksyttävänä syynä olla poissa koulusta. Oppilashuoltosuunnitelmassa kuvataan poissaolojen seuraaminen, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen. Eurajoella on määritelty poissaolojen seuraamiseen 50 poissaolotuntien määrä, jonka jälkeen varhaisen puuttumisen toimenpiteet alkavat. Oppilaiden viikkotuntien määrät ovat 20-26 luokilla 1-6 ja 30 viikkotuntia luokilla 7-9. Huoltajien tulee huomioida että normaali, jokavuotinen influensaepidemia saattaa jo aiheuttaa pitkä poissaolon oppilaalle ja lomamatkan poissaolo kuormittaisi oppilaan koulunkäyntiä lisää.

Oppilaalla on velvollisuus osallistua opetukseen jokaisena koulutyöpäivänä lukujärjestyksen mukaisesti, ellei hänelle ole myönnetty perustellusta syystä lupaa poissaololle. Alaikäinen oppilas ei voi itse anoa lupaa olla poissa, vaan poissaololuvan pyytää oppilaan huoltaja.

Kun huoltaja anoo lapselleen lupaa olla poissa perheen yhteisen lomamatkan vuoksi, on opetuksen järjestäjän harkinnassa, myöntääkö se luvan siihen. Opetuksen järjestäjällä ei ole velvollisuutta myöntää lupaa. Opetuksen järjestäjällä on harkintavalta siitä, mikä on hyväksyttävä syy olla pois koulusta.

Opetuksen järjestäjällä eli Eurajoen kunnan sivistyspalveluilla on linjaukset, kenellä on toimivalta myöntää poissaoloja ja kuinka pitkän poissaolon voi myöntää (Eurajoen kunnan hallintosääntö 5.luku;toimielinten tehtävät ja toimivalta, §25). Poissaolojen anomisen menettelyistä ja siihen liittyvistä käytännöistä huoltajille tiedottavat koulut.

Koulun työajalle osuvien lomamatkojen osalta huoltajan tulee arvioida, minkälainen vaikutus poissaololla on oppilaan koulunkäyntiin, erityisesti jos lapsi tarvitsee tukea oppimiseensa ja

jos toteutettava lomamatka saattaa aiheuttaa tuen tarvetta. On huoltajan vastuulla, että lapsi ei jää jälkeen oppimisessa ja tekee tehtävät, joita lomamatkan aikana koulussa on tehty. Opetushenkilöstö antaa usein oppilaalle etukäteen tiedoksi tehtävät, jotka lomamatkan aikana tehdään, mutta opetushenkilöstöllä ei ole velvollisuutta tähän, ellei opetuksen järjestäjä ole tällaista toimintatapaa linjannut. Opetushenkilöstö antaa myös usein oppilaalle etukäteen tiedoksi tehtävät, tai merkitsee koulutyöt Wilman tai muun käytössä olevan järjestelmän tuntipäiväkirjaan. Oppilaalla ja huoltajalla on mahdollisuus kysyä esimerkiksi luokkakavereiltaan, mitä kunakin koulupäivänä on koulussa tehty sekä mitä on annettu läksyksi.

Huoltajien on hyvä tietää, että koulussa annettava opetus ei ole pelkästään oppikirjan sisältöjä ja teoreettista tiedon jakamista. Yhteisöllisyys, sosiaalisen kehityksen tukeminen, vuorovaikutustaitojen oppiminen ja oppilaan rooli osana opetusryhmää ovat jokapäiväisiä opittavia asiakokonaisuuksia, joita ei voi kotitehtävillä korvata. Perusopetuksessa käytetään myös pidemmän aikavälin opetusmenetelmiä ja -kokonaisuuksia, jotka poissaolo keskeyttää. Opetuksen rakentuessa kumulatiivisesti aiemmin opitun päälle, poissaololla ei ole positiivisia vaikutuksia.

Opetushallitus ohjeistaa poissaoloista seuraavasti:

- poissaoloon tulee aina hakea lupa ja hakemus täytyy perustella.
- koulu harkitsee onko luvan myöntämiselle perusteita. Opetuksen järjestäjä ja koulu voivat tehdä yleisiä linjauksia poissaololupien myöntämisestä ottaen kuitenkin huomioon oppilaiden oikeus saada perusopetusta.
- sairauden tai muun ennakoimattoman syyn vuoksi lupa voidaan myöntää myös jälkikäteen.
- oppilaita tulee kohdella yhdenvertaisesti, heidän etunsa ja yksilölliset tilanteet huomioiden.
- poissaoloihin liittyvissä menettelyissä hyvä yhteistyö ja pyrkimys yhteisen näkemyksen löytymiseen kotien kanssa on erityisen tärkeää. Luvattomasta poissaolosta tulee ilmoittaa huoltajalle. Poissaoloihin liittyvistä käytänteistä ja niiden perusteista tulee ilmoittaa huoltajalle.

Käytännössä on tullut esiin että lomamatkojen ajankohtien valintaan liittyy kaksi merkittävää tekijää; perheen aikuisten mahdollisuudet saada samaan aikaan lomaa työstään ja lomamatkojen hinnoittelu koulujen loma-aikojen yhteydessä. Perusopetuksen oppilaalla on noin 14 viikkoa lomaa kalenterivuoden aikana.

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää linjata oppilaiden poissaolojen suhteen seuraavasti:

- oppilaalle voidaan myöntää poissaololupa lomamatkaa varten maksimissaan kaksi viikkoa kerrallaan.
- oppilaalle voidaan myöntää poissaololupa lomamatkaa varten kerran lukukaudessa eli maksimissaan kaksi kertaa lukuvuoden aikana, siten että lomamatkojen aiheuttama poissaolon yhteenlaskettu pituus on maksimissaan kaksi viikkoa.

- poissaolojen myöntämisestä ja niihin liittyvistä menettelyistä koulut tiedottavat huoltajia lukuvuoden alussa.

Päätös

Keskustelun aikana Teppo Uusi-Uola teki päätösehdotuksesta poikkeavan ehdotuksen:

Sivistyslautakunta päättää linjata oppilaiden poissaolojen suhteen seuraavasti:

- oppilaalle voidaan myöntää poissaololupa lomamatkaa varten maksimissaan kaksi viikkoa kerrallaan.
- oppilaalle voidaan myöntää poissaololupa lomamatkaa varten kerran lukukaudessa eli maksimissaan kaksi kertaa lukuvuoden aikana, siten että lomamatkojen aiheuttama poissaolon yhteenlaskettu pituus on maksimissaan kolme viikkoa.
- poissaolojen myöntämisestä ja niihin liittyvistä menettelyistä koulut tiedottavat huoltajia lukuvuoden alussa.

Soile Holmström kannatti Uusi -Uolan esitystä. Sivistyslautakunta hyväksyi yksimielisesti Uusi-Uolan esityksen.
